

almindelig Valgret, saaledes som det foreslaas her, er der sikkert ikke nogen større Anledning til at skride til en Forandring i Rigsrettens Sammensætning. Og jeg gør det ærede Medlem opmærksom paa, at det, vi fra den Side, som det ærede Medlem sigtede til, i 1909—10 ogsaa henvendte Opmærksomheden paa, særlig gennem Udtalelser baade fra det ærede Medlem fra Ringkøbing, det ærede Medlem fra Æbeltoft og det ærede Medlem fra Verving (Jensen-Sønderup), var, at Landstinget i Fremtiden helst burde hvile paa de kommunale Raad, at Valgretten hertil burde lægges i de kommunale Raads Hænder. Men i øvrigt prøvede Venstre en anden Vej end en almindelig Forfatningsrevision, nemlig den, om man ikke kunde gennemføre en Forfatningsforandring i to Afsnit. Men her har man jo fra Højres Side mødt en afgjort Modstand, ligesom man overhovedet har mødt Modstand fra Højres Side, hver Gang der var Tale om en Forandring af Grundloven, om det saa ogsaa kun var af en enkelt Paragraf. Efterhaanden som Tiden er gaaet, er Kravet vokset. Derfor har man for at imødekomme de Krav, som er stillede fra forskellig Side, taget det Forslag, som blev forelagt i Fjor, og som nu i alt væsentligt foreligger i Aar igen, og ønsker at indskrænke det dertil.

Med Hensyn til, hvad jeg i sin Tid har sagt om Forholdstalsvalg, som den ærede Konseilspræsident henviste til, skal jeg oplyse, at jeg jo i alle de Foredrag, jeg har holdt om den Sag, har hævdet som mit principale Synspunkt, at man bør holde paa Valg i Enkeltmandskredse, fordi jeg tror, at det er den rette Vej til, at Vælgerne kan vedvarende beholde en virkelig direkte og positiv Indflydelse paa den, de faar valgt til deres Folketingsmand, og det var kun ganske antydningvis ved Forelæggelsen af Forslaget i Fjor, at jeg som en Mulighed nævnedes, at hvorvidt man kan forene Forholdstalsvalg med Valg i Enkeltmandskredse, kan være Genstand for Overvejelse. Andet eller mere har jeg ikke sagt om den Ting. Jeg har selvfølgelig kunnet se, at det Spørgsmaal vilde komme op til Forhandling, da Højre saa stærkt holdt paa Forholdstalsvalg, men jeg har aldrig frafaldet mit principale Standpunkt, som vedvarende er det,

at jeg for mit Vedkommende ønsker at bibeholde Valg til Folketinget i Enmandskredse. Kan man gennem Forhandling tilvejebringe et Forslag, der kan tilfredsstille mig ud fra det Synspunkt, at Hovedsagen i dette Forhold er, at Vælgerne beholder deres overvejende Indflydelse paa, hvem de vil have valgt til Folketingsmand, er jeg villig til at forhandle derom. Det var det, jeg vilde antyde i den meget spagfærdige Bemærkning, jeg fremsatte ved Grundlovsforslagets Forelæggelse i Fjor den 23. Oktober. Trods de ilde Varsler, der er fremkomne fra det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) i Dag, vil jeg dog vedblive nære Haab om, at efter Udfaldet af Valget den 20. Maj vil Landstingets Højre se, at der er ingen Vej udenom den almindelige Valgret som Grundlag for Valgene til Folketing og Landsting, og bliver vi enige om det Udgangspunkt, bliver vi sikkert ogsaa enige om alle Enkelthederne i det her foreliggende Forslag.

Hammerich: Den ærede Konseilspræsidents og den ærede Ordførers Udtalelser giver mig ikke Anledning til mange Bemærkninger. Konseilspræsidenten sagde, at i Kravet om den almindelige Valgret ligger der en Styrke, det har han selvfølgelig Ret i, og det er givet, at naar det som ved Folketingsvalgene er den almindelige Valgret, der spørges, om den ønsker nogen Begrænsning, er der en Styrke i at forlange den almindelige Valgret respekteret saa ubegrænset som muligt. Naar man regner, at der dog var 87,000 Vælgere, der ikke gav deres Tilslutning til denne ubegrænsede almindelige Valgret, og knap 280,000, der gav deres Tilslutning dertil, betyder det altsaa, at meget nær en Fjerdedel af Landets Vælgere har taget et andet Standpunkt end Tilslutning til den ubegrænsede almindelige Valgret. Ganske vist havde Valgene til Følge, at Højre nu sidder her med 7 Medlemmer mod 107, men det Syn, der er paa dette Spørgsmaal rundt blandt Landets Vælgere, kommer ikke til Udtryk gennem disse Tal, og det kunde dog nok være, at naar Vælgerne til det Ting, der i sig repræsenterer en naturlig Begrænsning for